

Öğretmen Kitapları Dizisi

OKULDA DERS DIŞI ETKİNLİKLER

Cavit Binbaşıoğlu

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7-7
I. Ders Dışı Etkinliklerin Niteliği, Önemi ve Değeri	9-13
II. Ders Dışı Etkinlikleri Gerekli Kılan Etkenler	14-17
III. Ders Dışı Etkinliklerin Tarihçesi	18-21
IV. Ders Dışı Etkinliği Olarak Sınıf İçi Serbest Çalışmalar	22-26
V. Okulda Demokrasi ve Öğrenci Yönetimi	27-43
1. Yurttaşlık Eğitimi ve Yönetimi	27-30
2. Demokratik Davranışlar ve Demokratik Eğitim İlkeleri	30-35
3. Okulda Demokratik Davranışlar ve Öğrenci Yönetimi	36-43
4. Öğrenci Yönetimini Gerçekleştirecek Örgüt Biçimleri	39-43
VI. Okulda Öğrenci Yönetimi İle İlgili Sorunlar	44-47
VII. Öğrenci Kulüpleri	48-51
VIII. Ders Dışı Etkinliklerde Yönetici ve Öğretmenlerin Rolü	52-55
IX. Ders Dışı Etkinliklerin Değerlendirilmesi	56-63
1. Ders Dışı Etkinliklerin Değerlendirilmesinde Kullanılacak Ölçütler	56-57
2. Ders Dışı Etkinliklerin Değerlendirilmesinde Kullanılabilecek Teknikler	58-59
3. Ders Dışı Etkinlikleri Değerlendirme Ölçütleri	59-63
Seçilmiş Kaynaklar	65-65

ÖNSÖZ

Okulda dersler kadar ders dışı etkinliklere de önem verilmesi gerektiği, bugün, belli başlı eğitim otoritelerinin üzerinde birleştikleri bir görüştür. Fakat, okullarımızda buna ya yeteri kadar önem verilmiyor ya da kimi durumlarda göz ardı ediliyor. Zaman zaman ciddi uygulamaların yapıldığı da görülüyor. Bu, sadece yönetmelik ve emirlerle yapılabilecek bir iş değildir. Bununla ilgili düşünceler, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin kafasında oluşmalıdır. Bu düşünce olmadan, uygulama, istediğimiz ölçüde gerçekleştirilemez.

Okulda ders dışı etkinliklerin büyük bir bölümü, "kendi kendine yönetim"den geçer. Bu da bizim, "demokrasi" ya da "cumhuriyet" eğitimimizin bir parçasıdır. Bunun içindir ki, daha cumhuriyet ilân edilir edilmez, ilk yapılan işlerden biri, "okulda kendi kendine yönetim"e önem vermek olmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın 29.12.1923 tarihinde yayımlanmış bulunduğu bir genelge, "Dünün kör bir itaat isteyen, çocuğu ve genci edilgen bir durumda bırakan okul eğitimi, artık, yerini, özgür ve sorumlu bir ulus bireyi olarak algılayan, etkin bir eğitime bırakmalıdır. Ulusun egemenliğine dayanan genç Cumhuriyet Hükümetimizi okulları, öğretiminde Cumhuriyetin esaslarına bağlı kalmayı telkine mecburdur." cümlelerine yer veriyordu(1).

Daha sonra, çeşitli okulların yönetmeliklerinde bu husus, değişik biçimlerde yer almış ve gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. 1968 yılında Tebliğler Dergisi'nin 1512. sayısında yayımlanan Eğitim Enstitüleri Eğitim Bölümü Öğretim Programı'nda, "seçmeli" ders olarak, "Ders Dışı Etkinlikler" de yer almıştır. Öğretmen yetiştiren kurumlar üniversiteye bağlanıncaya kadar, bu ders, Eğitim Enstitülerinin eğitim bölümlerinde okutulmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsünde bu dersi, o yıllarda çok kez, ben okutmuştum. Notlarımı zaman içinde, çeşitli meslek dergilerinde yayımlamıştım. Bunların dergi sayfaları arasında kalmaması için, hepsini bir araya getirmeyi uygun buldum. Bu suretle, bu kitapçık oluşmuştur.

Bu notlarımın, okullarımızda ders dışı etkinlikleri yöneten yönetici ve öğretmen arkadaşlara yararlı olabileceğini düşünüyorum.

Değerli meslektaşlarıma uygulamalarında başarılar dilerim.

Ankara, 26 Nisan 2000

Cavit BİNBAŞIOĞLU

(1) Binbaşioğlu, Cavit. *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Bilimleri Tarihi*, 1999, s. 209-213.